

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 06-02-2017

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/923/06-02-2017

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 16/2017

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε συνεδρίαση Τμήματος στην έδρα της την 18-01-2017, σε συνέχεια της από 14-12-2016 τακτικής συνεδρίασής της και εξ αναβολής της από 7-12-2016 συνεδρίασής της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη Παναγιώτης Ροντογιάννης, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Τσόλιας, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αντωνίου Συμβώνη και Χαράλαμπου Ανθόπουλου αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος και το αναπληρωματικό αυτού Χαράλαμπος Τσιλιώτης, αν και προσκλήθηκαν νομίμως, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, επίσης, με εντολή του Προέδρου, ο Κ. Λιμνιώτης, ειδικός επιστήμων – πληροφορικός, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5553/13-09-2016 προσφυγή του κ. Α κατά της άρνησης της «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» (εφεξής, ΣΤΑ.ΣΥ.) να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του από ...-...-... αιτήματος του προκειμένου να του χορηγηθεί υλικό από σύστημα βιντεοεπιτήρησης που κατέγραψε προσωπικά του δεδομένα

στις ...-...-... στο σταθμό «...» του μετρό, περί ώρα .... Ειδικότερα, σύμφωνα με το ανωτέρω έγγραφο, ο προσφεύγων υπήρξε θύμα λεκτικής παρενόχλησης από αστυνομικό όργανο την ...-...-... και περί ώρα ... εντός του σταθμού του μετρό «...»: το εν λόγω συμβάν έχει περιγραφεί και σε σχετικό άρθρο της εφημερίδας ... στις ...-...-..., το οποίο άρθρο επισυνάπτεται στο ως άνω έγγραφο. Ακολούθως, ο προσφεύγων υπέβαλε στις ...-...-... προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. αίτημα χορήγησης αντιγράφων των καταγραφών κινούμενης εικόνας που έλαβαν χώρα στους χώρους του εν λόγω σταθμού μετρό για το χρονικό διάστημα από ... μέχρι ..., προσδιορίζοντας τους χώρους ενδιαφέροντος (ήτοι από την είσοδο του «...» μέχρι την αποβάθρα «προς ...»), στο πλαίσιο συγκέντρωσης σχετικού αποδεικτικού υλικού. Το εν λόγω αίτημα υποβλήθηκε προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (επίσης επισυνάπτεται στην ως άνω προσφυγή) διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του προσφεύγοντος, με ρητή αναφορά στο ότι υποβάλλεται στο πλαίσιο του δικαιώματος πρόσβασης που προβλέπεται στο άρ. 12 του ν. 2472/1997.

Ακολούθως, στις ...-...-... εκδόθηκε η υπ' αριθμ. /...-...-.. εισαγγελική παραγγελία προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. (επίσης επισυνάπτεται στην ανωτέρω προσφυγή) σχετικά με τη χορήγηση αντιγράφου της εν λόγω μαγνητοσκόπησης, με κάλυψη εικόνων τρίτων προσώπων. Η εν λόγω εισαγγελική παραγγελία κοινοποιήθηκε στη ΣΤΑ.ΣΥ. μέσω τηλεομοιοτυπίας την ίδια μέρα, από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του προσφεύγοντος, και έλαβε αρ. πρωτ. ./...-...-.... Όλα τα σχετικά έγγραφα – ήτοι το σχετικό αίτημα του κ. Α προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, η ως άνω εισαγγελική παραγγελία και το διαβιβαστικό για την εν λόγω παραγγελία έγγραφο προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. - επισυνάπτονται στην ανωτέρω προσφυγή. Σύμφωνα με το εν λόγω διαβιβαστικό έγγραφο, ο προσφεύγων απέστειλε προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. και φωτογραφία του, για την διευκόλυνση της ταυτοποίησης των προσωπικών χαρακτηριστικών του και της κάλυψης τρίτων προσώπων. Ωστόσο, μέχρι τις ...-...-.... ημέρα υποβολής της ως άνω προσφυγής στην Αρχή – η ΣΤΑ.ΣΥ. δεν ανταποκρίθηκε στο εν λόγω αίτημα.

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της εν λόγω προσφυγής, απέστειλε προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5553-1/04-10-2016 έγγραφο, με το οποίο μεταξύ άλλων ενημέρωσε την εταιρεία για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρ. 12 του ν. 2472/1997, ενώ επίσης ζήτησε και την ικανοποίηση του εν λόγω δικαιώματος πρόσβασης. Ακολούθως, λόγω μη λήψης απάντησης μετά την πάροδο πλέον των είκοσι (20) ημερών, η Αρχή απέστειλε εκ νέου προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. σχετική υπομνηστική επιστολή (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5553-2/08-11-2016). Στη συνέχεια, και δεδομένου ότι η Αρχή δεν είχε και πάλι λάβει καμία απάντηση αλλά ούτε και είχε υπάρξει άλλου τύπου επικοινωνία από την πλευρά της ΣΤΑ.ΣΥ. για την

εν λόγω υπόθεση, υπήρξε με πρωτοβουλία της Αρχής τηλεφωνική επικοινωνία¹ υπαλλήλου της Αρχής με την αρμόδια εκπρόσωπο της ΣΤΑ.ΣΥ (κα. Βασιλική Παντελοπούλου), η οποία ενημέρωσε ότι ήδη έχει αποστείλει σχετικό έγγραφο προς τον πληρεξούσιο δικηγόρο του προσφεύγοντος εξηγώντας τους λόγους που η ΣΤΑ.ΣΥ. δεν ικανοποίησε το αίτημά του. Το εν λόγω έγγραφο (αρ. πρωτ. ΣΤΑ.ΣΥ.: ..., ημερομηνίας ...-...-....) εστάλη στη συνέχεια και στην Αρχή μέσω τηλεομοιοτυπίας και έλαβε αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7393/15-11-2016 και αφού είχαν προηγηθεί οι ανωτέρω επικοινωνίες μετά από πρωτοβουλία της Αρχής. Στο έγγραφο αυτό, η ΣΤΑ.ΣΥ. ενημερώνει τον πληρεξούσιο δικηγόρο του προσφεύγοντος ότι δεν μπορεί να χορηγήσει το αιτηθέν αρχειακό υλικό με κάλυψη εικόνας τρίτων προσώπων, καθώς δεν υπάρχει εκ μέρους της ΣΤΑ.ΣΥ. δυνατότητα τεχνικής παρέμβασης στα δεδομένα του βιντεοληπτικού υλικού, όπως και επί εγκαταστάσεων και κρίσιμων υποδομών.

Η ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. κλήθηκε νομίμως, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5553-3/25-11-2016 έγγραφο της Αρχής, σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίαση της 07-12-2016, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει διεξοδικά τις απόψεις της επί των ανωτέρω. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε για το συγκεκριμένο ζήτημα, με τη με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5553-4/25-11-2016 κλήση, και ο προσφεύγων κ. Α. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, διά του νομίμου εκπροσώπου του κ. Παναγιώτη Παλούκη, Προϊσταμένου της Νομικής Υπηρεσίας της ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., ζήτησε - με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7876/30-11-2016 αίτημα - και έλαβε από την Αρχή αναβολή για τη συζήτηση της υπόθεσης την Τετάρτη 14-12-2016. Στη συνεδρίαση της 14-12-2016, παρέστησαν νομίμως, ως εκπρόσωποι του υπευθύνου επεξεργασίας, ο κ. Παναγιώτης Παλούκης, Προϊστάμενος Νομικής Υπηρεσίας ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. (ΑΜΔΣΑ ...), η κα. Βασιλική Παντελοπούλου, Δικηγόρος ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. (ΑΜΔΣΑ ...), και ο κ. Β, Τομέαρχης Ασφαλείας .

Επίσης, παρέστη νομίμως ο προσφεύγων κ. Α, μαζί με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του κ. Βασίλειο Σωτηρόπουλο (ΑΜΔΣΑ ...). Κατά την ακρόαση, τόσο οι ως άνω εκπρόσωποι του υπευθύνου επεξεργασίας όσο και ο καταγγέλλων με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του εξέθεσαν προφορικά τις απόψεις τους. Κατόπιν της ακρόασης, και οι δύο πλευρές κατέθεσαν εμπροθέσμως στην Αρχή σχετικά υπομνήματα.

Ειδικότερα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατέθεσε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8470/22-12-2016 υπόμνημα, στο οποίο επισημαίνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

---

¹ Η εν λόγω τηλεφωνική επικοινωνία έγινε στις 14-11-2016.

α) Η βιντεοεπιτήρηση και καταγραφή στους χώρους του μετρό του ... δεν καταγράφει δεδομένα ήχου. Ως εκ τούτου, κατά την άποψη του υπεύθυνου επεξεργασίας, δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά η θεώρηση του προσφεύγοντος ότι μέσω του βιντεοληπτικού υλικού αποδεικνύεται η λεκτική παρενόχληση που - κατά τους ισχυρισμούς του - υπέστη από το αστυνομικό όργανο. Επίσης, στο βίντεο δεν φαίνεται επιθετική ή βίαιη κίνηση στην αποβάθρα αστυνομικού οργάνου εναντίον επιβάτη ούτε οιαδήποτε είδους σύρραξη ή ανησυχία του επιβατικού κοινού που να δηλώνει έστω εμμέσως ότι έλαβε χώρα μια αξιόποινη πράξη.

β) Οι κάμερες βιντεοεπιτήρησης στο χώρο του μετρό «...» επιτηρούν το χώρο της αποβάθρας του σταθμού για την ασφαλή διαχείριση του πλήθους (επιβατικού κοινού) τόσο στην αποβάθρα όσο και στο σταθμό γενικότερα, για την παρακολούθηση των θυρών από τον οδηγό του συρμού κατά το χρονικό σημείο πριν προβεί στο κλείσιμο των θυρών του συρμού, καθώς επίσης και για την προστασία και ασφάλεια των εγκαταστάσεων του μετρό, της σιδηροδρομικής υποδομής και όλου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού υψίστης σημασίας και πολύ υψηλής υλικής αξίας. Οι εν λόγω κάμερες δεν έχουν δυνατότητα στρέψης και εστίασης και δεν καταγράφουν δεδομένα ήχου, σύμφωνα και με τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής.

Βάσει αυτών, ο υπεύθυνος επεξεργασίας επισημαίνει ότι σκοπός της εν λόγω επεξεργασίας είναι η προστασία προσώπων και αγαθών (παραπέμπει σχετικά στο άρ. 2 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής) ενώ ο προσφεύγων επικαλέστηκε, τόσο στο έγγραφό του προς τη ΣΤΑ.ΣΥ. όσο και στη σχετική προσφυγή του, τη λεκτική παρενόχληση, η οποία αποτελεί αξιόποινη πράξη που δεν εμπίπτει στα αναφερόμενα στο άρ. 2 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής, δεδομένου μάλιστα ότι δεν γίνεται από το εν λόγω σύστημα καταγραφή ήχου.

γ) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας αναφέρεται στο άρ. 9 της Οδηγίας 1/2011 αναφορικά με τη διαβίβαση δεδομένων σε τρίτους, επισημαίνοντας ότι, βάσει αυτού, καλείται ως διαχειριστής του βιντεοσκοπικού υλικού να εκτιμήσει κατά την κοινή πείρα και λογική εάν το υλικό το οποίο ζητάται στην περίπτωση αυτή ενδέχεται να αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο μιας αξιόποινης πράξης. Δεδομένου ότι το εν λόγω συμβάν αφορά λεκτική παρενόχληση και δεδομένου ότι το καταγεγραμμένο υλικό δεν περιλαμβάνει ήχο ούτε εμφανίζεται οποιαδήποτε σωματική κίνηση ή έντονη συμπεριφορά στην αποβάθρα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έκρινε όπως αναφέρει – ευλόγως κατά την κοινή πείρα και λογική ότι το ζητηθέν υλικό δεν ηδύνατο αντικειμενικά να αποτελέσει αποδεικτικό στοιχείο της επικαλούμενης από τον προσφεύγοντα αξιόποινης πράξης.

δ) Ο προσφεύγων άσκησε την αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας στις ...-...-

..., δηλαδή περίπου δέκα (10) ημέρες μετά το συμβάν. Παρά το γεγονός ότι αρμόδιος υπάλληλος του υπεύθυνου επεξεργασίας ενημέρωσε προφορικά τον προσφεύγοντα ότι αφού οι κάμερες δεν καταγράφουν ήχο είναι αντικειμενικά αδύνατο να αποτελέσει το ζητούμενο βιντεοληπτικό υλικό αποδεικτικό στοιχείο της επικαλούμενης λεκτικής παρενόχλησης, ο προσφεύγων εξακολούθησε επιμόνως να ζητάει το εν λόγω υλικό. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απέστειλε στο δικηγόρο του προσφεύγοντα την υπ' αριθμ. πρωτ. .../...-...-... επιστολή με την οποία απάντησε στο αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη σε αυτήν και τη σχετική εισαγγελική παραγγελία, όπου ο Εισαγγελέας έθεσε ως προϋπόθεση την κάλυψη όλων των προσώπων στην αποβάθρα του σταθμού πριν τη χορήγηση του ζητούμενου υλικού στον προσφεύγοντα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας αναφέρει στο υπόμνημά του ότι ο προσφεύγων «*περιέργως και χωρίς έτερη εξήγηση κατά τη σχετική συνεδρίαση δήλωσε ότι δεν έχει λάβει την ως άνω έγγραφη απάντηση (...)*».

ε) Δεδομένου ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας είχε ήδη απαντήσει στον προσφεύγοντα, χωρίς όμως να απαντήσει εγγράφως και στην Αρχή, όπως είχε υποχρέωση. Σημειώνει ωστόσο ότι απέστειλε στην Αρχή μέσω fax την ως άνω απάντησή του προς τον προσφεύγοντα.

Από την πλευρά του ο προσφεύγων, με το ως άνω υπόμνημά του προς την Αρχή, αναφέρει – μεταξύ άλλων – τα εξής:

α) Κατά την ακρόασή του ο υπεύθυνος επεξεργασίας επιβεβαίωσε ότι δεν χορήγησε αντίγραφο του βιντεοληπτικού υλικού στον προσφεύγοντα, ότι δεν απάντησε εντός δεκαπέντε (15) ημερών ούτε κοινοποίησε την απάντηση στην Αρχή όπως ορίζει ο νόμος στο άρθρο 12 του ν. 2472/1997, ότι δεν ανταποκρίθηκε στη σχετική εισαγγελική παραγγελία, ότι δεν έκρινε ότι όφειλε να χορηγήσει αντίγραφο στο υποκείμενο των δεδομένων, ότι δεν διαθέτει εξοπλισμό τεχνικής επεξεργασίας του βιντεοληπτικού υλικού ώστε να θολώσει τα πρόσωπα άλλων ατόμων², καθώς επίσης και ότι χορήγησε αντίγραφο του βιντεοληπτικού υλικού στην Ελληνική Αστυνομία – χωρίς θόλωση στοιχείων - για τη διεξαγωγή της σχετικής Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης προς διακρίβωση των στοιχείων τυχόν τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος από τον καταγγελλόμενο αστυνομικό υπάλληλο³.

β) Υπάρχουν ελεύθερα διαθέσιμα προγράμματα λογισμικού για την επεξεργασία

---

² Σημειώνεται ότι ο εν λόγω ισχυρισμός αναπτύχθηκε από τους εκπρόσωπους του υπεύθυνου επεξεργασίας κατά την ακρόασή τους ενώπιον της Αρχής, αλλά δεν επαναλήφθηκε στο έγγραφο υπόμνημα που ακολούθως ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατέθεσε.

³ Για τη συγκεκριμένη διαβίβαση έγινε μνεία από τους εκπροσώπους του υπεύθυνου επεξεργασίας κατά την ακρόασή τους ενώπιον της Αρχής, αλλά δεν επαναλήφθηκε στο έγγραφο υπόμνημα που ακολούθως ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατέθεσε.

βιντεοληπτικού υλικού, γεγονός που δεν θα επέβαλλε κανένα κόστος στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, κατά τον προσφεύγοντα, η έλλειψη εξοπλισμού για τη θόλωση είναι προσχηματική: η αληθής αιτία, που όπως αναφέρει ο προσφεύγων ομολογήθηκε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, είναι ότι η έλλειψη ήχου καθιστά το εν λόγω βιντεοσκοπικό υλικό μη σχετικό με την καταγγελλθείσα περίπτωση λεκτικής βίας. Ως προς αυτό, ο προσφεύγων επισημαίνει ότι το δικαίωμα πρόσβασης είναι αναιτιώδες κατά το άρ. 12 του ν. 2472/1997, ήτοι δεν χρειάζεται το υποκείμενο των δεδομένων να επικαλεστεί έννομο συμφέρον καθώς το δικαίωμα θεμελιώνεται με μόνη την επίκληση της ιδιότητας του υποκειμένου των δεδομένων. Εξάλλου, το εν λόγω υλικό δεν είναι απρόσφορο καθόσον ο προσφεύγων επιθυμεί να λάβει αντίγραφο βιντεοληπτικού υλικού όλης της πορείας του από τη στιγμή που εισήλθε στο σταθμό του μετρό, της ακολούθησής του από τον αστυνομικό, καθώς και του περιστατικού της προσέγγισής του από τον αστυνομικό, ακριβώς για να αποδείξει ότι δεν προηγήθηκε κάποια άλλη προκλητική ή παράνομη συμπεριφορά του εντός του σταθμού του μετρό που να δικαιολογεί την προσέγγισή του από τον αστυνομικό υπάλληλο.

γ) Ο προσφεύγων είναι Άτομο Με Αναπηρία. Κατ' αυτήν την έννοια, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ένα βιντεοληπτικό υλικό που εικονίζει το άτομο να παρουσιάζει τη συγκεκριμένη αναπηρία αποτελεί πληροφορία που αναφέρεται στην κατάσταση της υγείας του και συνεπώς τα εν λόγω δεδομένα αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα του υποκειμένου των δεδομένων.

δ) Κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, ο αστυνομικός υπάλληλος τον προσέγγισε και του έκανε προσβλητικές παρατηρήσεις που αφορούν την αναπηρία του. Ο προσφεύγων αναφέρει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας θεώρησε ότι το υλικό δεν είναι πρόσφορο για την ενάσκηση των δικαιωμάτων του προσφεύγοντος επειδή δεν καταγράφεται ήχος αλλά και επειδή, κατά την κρίση του υπεύθυνου επεξεργασίας, δεν προέκυπτε από το υλικό κάτι επιβαρυντικό για τον αστυνομικό. Ως εκ τούτου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας αποφάνθηκε ο ίδιος για το κατά πόσον δικαίως ή μη διαμαρτύρεται ο προσφεύγων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας –κατά την άποψη του προσφεύγοντος– εκτός από την παραβίαση του άρ. 12 του ν. 2472/1997 επιφύλαξε στον ενδιαφερόμενο δυσμενή διάκριση λόγω ακριβώς της αναπηρίας του, την οποία υποβάθμισε χαρακτηρίζοντας απρόσφορο το εν λόγω υλικό, φτάνοντας στο σημείο να αποκλείσει πλήρως το άτομο από την πρόσβαση στα δεδομένα που το αφορούν. Ως προς τούτο, ο προσφεύγων επικαλείται το ν. 4074/2012 με τον οποίο κυρώθηκε η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία καθώς και το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση αυτή (88 Α'/11.04.2012),

με αναφορά στο άρ. 9 (προσβασιμότητα), άρ. 13 (πρόσβαση στη Δικαιοσύνη), άρ. 17 (προστασία της ακεραιότητας), και άρ. 22 (σεβασμός της ιδιωτικής ζωής).

ε) Ο προσφεύγων επικαλείται δήλωσή⁴ των εκπροσώπων του υπεύθυνου επεξεργασίας ενώπιον της Αρχής σχετικά με το ότι σε άλλες περιπτώσεις έχουν χορηγηθεί σχετικά αντίγραφα, επισημαίνοντας ότι με την άρνηση χορήγησης του υλικού στον προσφεύγοντα ο υπεύθυνος επεξεργασίας προβαίνει σε δυσμενή διάκριση λόγω αναπηρίας του υποκειμένου των δεδομένων. Ως προς αυτό, αναφέρει ότι, κατά το άρ. 14 του ν. 4443/2016, οι ανεξάρτητες αρχές στο πλαίσιο άσκησης της κύριας λειτουργίας του μεριμνούν για την εφαρμογή και προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως (...) αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης (...), σύμφωνα με τους σκοπούς και τις διατάξεις του Μέρους Α' του νόμου.

στ) Ακόμα και αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν διαθέτει εξοπλισμό επεξεργασίας ήχου και εικόνας, το γεγονός ότι υπάρχουν οθόνες στους χώρους του μετρό στις οποίες προβάλλονται ενημερωτικά βίντεο για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας σημαίνει ότι έχει σύμβαση με εξωτερικό συνεργάτη για την παραγωγή αυτών των οπτικοακουστικών μηνυμάτων και στο πλαίσιο αυτής της σύμβασης θα μπορούσε να αναθέσει σε κάποιον προμηθευτή τη διαδικασία της θόλωσης. Σε κάθε περίπτωση, η τεχνική ανετοιμότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης εγείρει ερωτηματικά για τη γενικότερη τήρηση του άρ. 12 του ν. 2472/1997 εκ μέρους του.

ζ) Ο προσφεύγων αναφέρει ότι δεν έλαβε την ως άνω αναφερθείσα απάντηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, παρά μόνον κατόπιν σχετικού αιτήματος προς την Αρχή (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8248/14-12-2016 αίτημα που υποβλήθηκε τη μέρα της συνεδρίασης του Τμήματος της Αρχής).

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου καθώς και των προφορικών ισχυρισμών που αναπτύχθηκαν κατά την διάρκεια της ακρόασης της 14-12-2016, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις του βοηθού εισηγητή, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του ν. 2472/1997, ορίζει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι

---

⁴ Η εν λόγω αναφορά έγινε προφορικά κατά την ακρόαση των εκπροσώπων του υπεύθυνου επεξεργασίας, χωρίς να επαναλαμβάνεται στο έγγραφο υπόμνημα που ακολούθως ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατέθεσε.

«κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων». «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι «το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική». Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, αλλά και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-17 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/EK, τα δεδομένα εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε φυσικά πρόσωπα, αποτελούν προσωπικά δεδομένα.

Στο ίδιο άρθρο επίσης ορίζεται ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή». Ως εκ τούτου, τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης, εφόσον λαμβάνουν ή/και αποθηκεύουν εικόνες προσώπων, άμεσα ή έμμεσα αναγνωρίσιμων, συνεπάγονται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Επίσης, ως υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται (άρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997) οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, ενώ ως εκτελών την επεξεργασία ορίζεται οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου επεξεργασίας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός).

2. Το ζήτημα της χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών ρυθμίζεται στην υπ' αριθ. 1/2011 Οδηγία της Αρχής. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 της εν λόγω Οδηγίας, ο σκοπός της προστασίας προσώπων ή/και αγαθών δικαιολογείται από το έννομο συμφέρον ή την νομική υποχρέωση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ενός χώρου να προστατεύσει τον χώρο καθώς και τα αγαθά που ευρίσκονται στον χώρο αυτό από παράνομες πράξεις. Το ίδιο ισχύει και για την ασφάλεια της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της υγείας καθώς και της περιουσίας τρίτων που νομίμως ευρίσκονται στον επιτηρούμενο χώρο.

Σύμφωνα με την Οδηγία, η εγκατάσταση καμερών από κάθε πρόσωπο (δημόσια ή

δημοτική αρχή, καθώς και κάθε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο) που έχει εμπράγματο δικαίωμα σε σχέση με το συγκεκριμένο χώρο ή είναι υπεύθυνο για τη διαχείρισή του επιτρέπεται, εφόσον όμως τηρούνται οι προϋποθέσεις νομιμότητας που περιγράφονται στην προαναφερθείσα Οδηγία.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η εταιρεία «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» αποτελεί, για την επεξεργασία μέσω του εν λόγω συστήματος βιντεοεπιτήρησης, τον υπεύθυνο επεξεργασίας κατά την έννοια του άρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997. Ως εκ τούτου, η εταιρεία είναι επιφορτισμένη με όλες τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας που απορρέουν από το ν. 2472/1997, ενώ επίσης για την εν λόγω επεξεργασία έχουν εφαρμογή και τα όσα ειδικώς τίθενται στην προαναφερθείσα Οδηγία.

3. Το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.2472/1997 προβλέπει ότι: *«Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως»*. Περαιτέρω, η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι: *«Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου και τα δικαιώματα του άρθρου 13 ασκούνται με την υποβολή της σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας (...)*», ενώ η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι: *«Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερομένου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν»*.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι το άρθρο 12 του ν. 2472/1997 καθιερώνει το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα που το αφορούν με κύριο σκοπό να βεβαιώνεται το υποκείμενο για την ακρίβεια και τον σύννομο χαρακτήρα της επεξεργασίας των δεδομένων του (βλ. αιτιολογική σκέψη 41 της Οδηγίας 95/46/EK). Ως εκ τούτου, για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν απαιτείται η επίκληση έννομου συμφέροντος, αφού αυτό ενυπάρχει και αποτελεί βάση του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου να λάβει γνώση πληροφοριών που το αφορούν και οι οποίες έχουν καταχωρηθεί σε αρχείο που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έτσι ώστε να πραγματώνεται η βασική αρχή του δικαίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, που συνίσταται στη διαφάνεια της επεξεργασίας ως προϋπόθεση κάθε περαιτέρω ελέγχου της νομιμότητάς της εκ μέρους του υποκειμένου των δεδομένων (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις της Αρχής υπ' αριθμ. 172/2014, 149/2014, 98/2014, 72/2013 και 71/2013). Ομοίως, δεν απαιτείται η επίκληση των λόγων για τους οποίους το υποκείμενο των δεδομένων επιθυμεί την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης.

4. Ειδικά για την περίπτωση ικανοποίησης δικαιώματος πρόσβασης αναφορικά με επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω συστημάτων βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένων για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών, στο άρθρο 13 της Οδηγίας 1/2011 αναφέρεται ότι «ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να χορηγεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης αντίγραφο του τμήματος της εγγραφής σήματος εικόνας όπου έχει καταγραφεί το υποκείμενο των δεδομένων ή έντυπη σειρά στιγμιοτύπων από τις καταγεγραμμένες εικόνες ή, αναλόγως, να ενημερώσει εγγράφως το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μέσα στην ίδια χρονική διορία είτε ότι δεν απεικονίζεται είτε ότι το σχετικό τμήμα της εγγραφής έχει καταστραφεί. Εναλλακτικά, εφόσον συμφωνεί και το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί απλώς να επιδείξει, άμεσα, το ανωτέρω τμήμα. Προς το σκοπό αυτό το υποκείμενο των δεδομένων οφείλει να υποδείξει την ακριβή ώρα και τον τόπο που ευρέθη στην εμβέλεια των καμερών. Όταν χορηγεί αντίγραφο εικόνας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να καλύπτει την εικόνα τρίτων προσώπων (π.χ. με θόλωση τμήματος της εικόνας), εφόσον ενδέχεται να παραβιάζεται το δικαίωμά τους στην ιδιωτική ζωή. Στην περίπτωση της απλής επίδειξης, η κάλυψη της εικόνας τρίτων προσώπων δεν είναι αναγκαία».

5. Περαιτέρω, δεδομένα βιντεοσκοπημένου υλικού από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης εγκατεστημένο για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών, τα οποία ενδέχεται να αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία μιας αξιόποινης πράξης, επιτρέπεται να διαβιβαστούν στο πρόσωπο που απεικονίζεται ως θύμα ή δράστης της πράξης σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής.

6. Εν προκειμένω, μέσω του εν λόγω συστήματος βιντεοεπιτήρησης – το οποίο έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/604/22-05-2009 γνωστοποίηση - τυγχάνουν επεξεργασίας απλά προσωπικά δεδομένα και όχι ευαίσθητα, όπως αυτά ειδικά και περιοριστικά ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997. Άλλωστε, επεξεργασία δεδομένων εικόνας δεν θεωρείται κατά κανόνα επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα παρά μόνο σε ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας (πρβλ. την Οδηγία 1/2011 της Αρχής για την χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης, άρθρα 2 και 20, την αιτιολογική σκέψη 51 του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο οποίος προβλέπεται να τεθεί σε εφαρμογή στα Κράτη Μέλη από τις 25 Μαΐου του 2018, καθώς και τη Γνώμη 2/2012 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ όσον αφορά την αναγνώριση προσώπου στις επιγραμμικές και κινητές υπηρεσίες, υποενότητα 4.2). Ως εκ τούτου, για την εν λόγω επεξεργασία δεν απαιτείται άδεια της Αρχής βάσει του άρ. 7 του ν. 2472/1997. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο, η άσκηση δικαιώματος πρόσβασης είναι ανεξάρτητη

του εάν πρόκειται για ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ή όχι.

7. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο προσφεύγων άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης στις ...-...-... (ημερομηνία αποστολής που εμφανίζεται στο σχετικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, το οποίο είναι επισυναπτόμενο στη σχετική προσφυγή που υποβλήθηκε στην Αρχή). Ο υπεύθυνος επεξεργασίας στο υπόμνημά του αναφέρει ότι το ως άνω δικαίωμα ασκήθηκε από τον προσφεύγοντα στις ...-...-... Σε κάθε περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, προκύπτει ότι ο προσφεύγων δεν έλαβε καμία έγγραφη απάντηση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας εντός του διαστήματος δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος. Ως εκ τούτου, πέραν του ότι δεν ικανοποιήθηκε το δικαίωμά του, δεν ενημερώθηκε ούτε για τους λόγους απόρριψης αυτού. Η έγγραφη απάντηση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας – η οποία ήταν απορριπτική – φαίνεται ότι εστάλη στον προσφεύγοντα στις ...-...-... (βάσει της ημερομηνίας που φέρει ο αρ. πρωτοκόλλου του εν λόγω εγγράφου), δηλαδή μετά την παρέλευση πλέον του ενός μηνός από την αρχική άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης.

Θα πρέπει να επισημανθεί εξάλλου ότι η ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης είναι καθολική, αφορά δηλαδή σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν στο υποκείμενο των δεδομένων και επιπλέον, δεν προϋποθέτει επίκληση των λόγων για τους οποίους το υποκείμενο των δεδομένων επιθυμεί την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος (βλ. άρθρο 12 της Οδηγίας 95/46/EΚ όπου ρητά γίνεται αναφορά σε δικαίωμα λήψης γνώσης των δεδομένων «ελεύθερα και απεριόριστα») ή διαμεσολάβηση, όπως για παράδειγμα την έκδοση σχετικής εισαγγελικής παραγγελίας, όπως εν προκειμένω. Συνεπώς, ο υπεύθυνος επεξεργασίας όφειλε να είχε απαντήσει στο εν λόγω αίτημα εντός διαστήματος δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης – ήτοι την ..., βάσει της ημερομηνίας που εμφανίζεται στο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου – ανεξάρτητα του αν είχε διαβιβαστεί και σχετική εισαγγελική παραγγελία ή όχι, καθώς επίσης και ανεξάρτητα του αν το υποκείμενο των δεδομένων επικαλείτο τους λόγους για τους οποίους επιθυμεί να λάβει το σχετικό υλικό.

Σημειώνεται επίσης ότι δεν κοινοποιήθηκαν στην Αρχή οι λόγοι απόρριψης του δικαιώματος πρόσβασης, όπως προβλέπεται από το άρ. 12 παρ. 4 του ν. 2472/1997. Η διαβίβαση στην Αρχή του εγγράφου απόρριψης προς το υποκείμενο των δεδομένων έγινε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας μετά την πάροδο διαστήματος πλέον του ενός μηνός, και πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω υπόθεσης από την Αρχή – ήτοι η αποστολή έγινε κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας υπαλλήλου της Αρχής με εκπρόσωπο του

υπεύθυνου επεξεργασίας, λόγω μη λήψης απάντησης στα έγγραφα που η Αρχή είχε στείλει για τη συγκεκριμένη υπόθεση που ξεκίνησε με την προσφυγή του κ. Α.

8. Ως προς τους λόγους της απόρριψης του δικαιώματος πρόσβασης, επισημαίνονται τα εξής:

α) Στην απάντησή του ο υπεύθυνος επεξεργασίας προς τον προσφεύγοντα επισημαίνει ότι δεν υπάρχει εκ μέρους του δυνατότητα τεχνικής παρέμβασης στα δεδομένα του βιντεοληπτικού υλικού. Τον ίδιο ισχυρισμό επανέλαβαν οι εκπρόσωποι του υπεύθυνου επεξεργασίας και κατά την ακρόασή τους ενώπιον της Αρχής. Στο υπόμνημα που ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπέβαλε μετέπειτα στην Αρχή δεν επαναλαμβάνεται ρητώς αυτός ο ισχυρισμός: ωστόσο, αναφέρεται σε αυτό σχετικώς ότι ο Εισαγγελέας έθεσε ως προϋπόθεση, στην εισαγγελική παραγγελία, την κάλυψη των προσώπων όλων των τρίτων.

Ο εν λόγω ισχυρισμός – ήτοι τεχνική αδυναμία για τη θόλωση του αποσπάσματος - δεν μπορεί να γίνει δεκτός, διότι δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η μη δυνατότητα απόκρυψης της εικόνας των τρίτων προσώπων. Προς τούτο, σημειώνεται κατ' αρχάς ότι υπάρχουν διάφορα προγράμματα λογισμικού που επιτρέπουν την επεξεργασία αρχείων βίντεο, συμπεριλαμβανομένης της θόλωσης προσώπων, χωρίς ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει αιτιολογήσει για ποιο λόγο δεν μπορεί αντικειμενικά να διαθέτει και να αξιοποιεί ένα εξ αυτών. Εξάλλου, η ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, με απόκρυψη των τρίτων προσώπων, μπορεί να πραγματοποιηθεί και χωρίς τη χρήση ειδικού προγράμματος λογισμικού για τη θόλωση: σύμφωνα με τα όσα ειδικώς προβλέπονται στο άρ. 13 της Οδηγίας 1/2011 – και στα οποία η Αρχή έκανε ειδική μνεία στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5553-1/04-10-2016 έγγραφο που απέστειλε στον υπεύθυνο επεξεργασίας - ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να χορηγήσει στο υποκείμενο των δεδομένων, για την ικανοποίηση του αιτήματός του, έντυπη σειρά στιγμιοτύπων από τις καταγεγραμμένες εικόνες: ως εκ τούτου, η απόκρυψη των προσώπων τρίτων μπορεί να γίνει επί αυτών των εντύπων εικόνων.

Συναφώς με τα ανωτέρω, σημειώνεται επίσης ότι η ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., στο πλαίσιο παλαιότερης επικοινωνίας της με την Αρχή για το ζήτημα λειτουργίας συστήματος βιντεοεπιτήρησης εσωτερικά των συρμών του μετρό, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5313/09-09-2014 έγγραφό της προς στην Αρχή έχει επισυνάψει μία τεχνική περιγραφή του συστήματος στο οποίο γίνεται αναφορά στην ύπαρξη ειδικού λογισμικού για την κωδικοποίηση των δεδομένων εικόνας: ως ενδεικτικές λειτουργίες αυτού του λογισμικού αναφέρονται, μεταξύ άλλων: αναζήτηση με βάση το χρόνο και την ημερομηνία, σταδιακή προβολή καρέ/καρέ προς τα εμπρός ή προς τα πίσω, «πάγωμα» εικόνας, καθώς και δυνατότητα εξαγωγής μεμονωμένων εικόνων ή επιλεγμένων αλληλουχιών εικόνων σε

συνήθη μορφή αρχείων εικόνων (π.χ. «jpeg», «avi», «mpeg»). Ως εκ τούτου, ακόμα και αν το εν λόγω λογισμικό δεν χρησιμοποιείται στο σύστημα βιντεοεπιτήρησης το οποίο αφορά η εξεταζόμενη υπόθεση, προκύπτει κατ' ελάχιστο ότι είναι σαφώς εις γνώσιν του υπεύθυνου επεξεργασίας οι τεχνολογικές δυνατότητες που υπάρχουν και οι οποίες του επιτρέπουν να ικανοποιεί το δικαίωμα πρόσβασης.

Σε κάθε δε περίπτωση, στο άρ. 13 της Οδηγίας 1/2011 αναφέρεται, ως προς το δικαίωμα πρόσβασης: «(...) *Εναλλακτικά, εφόσον συμφωνεί και το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί απλώς να επιδείξει, άμεσα, το ανωτέρω τμήμα (...)*». Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, και όπως δήλωσαν οι εκπρόσωποι του υπεύθυνου επεξεργασίας κατά την ακρόασή τους ενώπιον της Αρχής, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν παρείχε στο υποκείμενο των δεδομένων την εναλλακτική αυτή δυνατότητα, η οποία, σημειωτέο, είναι ανεξάρτητη της τεχνικής δυσκολίας ως προς την επεξεργασία του υλικού την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας επικαλέστηκε.

β) Στο υπόμνημά του, ο υπεύθυνος επεξεργασίας αναφέρει ως λόγο απόρριψης του αιτήματος ότι από την εξέταση του εν λόγω βιντεοσκοπικού υλικού δεν προκύπτει ότι το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποτελέσει αποδεικτικό στοιχείο της επικαλούμενης από τον προσφεύγοντα αξιόποινης πράξης - αιτιολόγηση διαφορετική από αυτή που αναφέρει στην απορριπτική απάντησή του προς τον προσφεύγοντα. Ωστόσο, όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω στις Σκέψεις 3 και 7, για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν απαιτείται η επίκληση των λόγων για τους οποίους το υποκείμενο των δεδομένων ασκεί το εν λόγω δικαίωμα και, ως εκ τούτου, για την ικανοποίηση του εν λόγω αιτήματος δεν θα έπρεπε να υπάρξει προηγούμενη κρίση από την πλευρά του υπεύθυνου επεξεργασίας ως προς το αν δικαιολογείται η άσκηση του δικαιώματος αυτού ή όχι (σχετικά βλ. την υπ' αρ. 1/2005 απόφαση της Αρχής με την οποία κρίθηκε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να απαντήσει στο αίτημα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων χωρίς αοριστίες και υπεκφυγές επικαλούμενος λόγους άσχετους με την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης).

Εξάλλου, το άρ. 9 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής που επικαλείται ο υπεύθυνος επεξεργασίας προς επίρρωση αυτού του ισχυρισμού του αφορά στη διαβίβαση δεδομένων συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε τρίτους και όχι στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης.

Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι του υπεύθυνου επεξεργασίας κατά την ακρόασή τους ενώπιον της Αρχής, το εν λόγω υλικό έχει αντιθέτως δοθεί στην Αστυνομία κατόπιν σχετικού αιτήματός της, στο πλαίσιο διερεύνησης τυχόν τέλεσης πειθαρχικού αδικήματος εκ μέρους του καταγγελλόμενου αστυνομικού

υπαλλήλου.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας στο από 22-12-2016 Υπόμνημα του προς την Αρχή (αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8470 από 22-12-2016) προκειμένου να αιτιολογήσει την άρνηση του να χορηγήσει το βιντεοληπτικό υλικό προς τον προσφεύγοντα υποστηρίζει ότι αυτό «[...] δεν ηδύνατο αντικειμενικά να αποτελέσει αποδεικτικό στοιχείο της επικαλούμενης από τον προσφεύγοντα αξιόποινης πράξης» (σελ. 5), ενώ σε προηγούμενο σημείο υποστηρίζει ότι κατά την άποψη του «[...] δεν καταγράφεται σε καμία περίπτωση οιαδήποτε 'λεκτική συμπεριφορά', δε φαίνεται επιθετική ή βίαιη κίνηση στην αποβάθρα αστυνομικού οργάνου εναντίον επιβάτη ούτε οιαδήποτε είδους σύρραξη ή ανησυχία του επιβατικού κοινού που να δηλώνει έστω εμμέσως ότι έλαβε χώρα μια αξιόποινη πράξη (π.χ. έντονη συνομιλία δύο προσώπων με βίαιες κινήσει άκρων κ.λπ.)» (σελ. 1-2).

Η απόφαση όμως αυτή του υπευθύνου επεξεργασίας να χορηγήσει το βιντεοληπτικό υλικό στην Αστυνομία, αρνούμενη παράλληλα να το χορηγήσει στον προσφεύγοντα, ενέχει αξιολογική αντινομία και καθιστά την αιτιολόγηση της άρνησης του προσχηματική. Και αυτό γιατί ο υπεύθυνος επεξεργασίας, όσον αφορά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα έκρινε ότι δεν τελέσθηκε άδικη πράξη από μέρους του αστυνομικού υπαλλήλου σε βάρος του προκειμένου να αρνηθεί να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του, ενώ όσον αφορά την Αστυνομία, έκρινε αντιθέτως ότι πρέπει να χορηγήσει το ίδιο σχετικό βιντεοληπτικό υλικό προς διερεύνηση τυχόν τέλεσης πειθαρχικού αδικήματος σε βάρος του εδώ προσφεύγοντος. Έτσι, ως προς τον προσφεύγοντα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δέχθηκε (προκειμένου να μην χορηγήσει το υλικό) ότι δεν τελέσθηκε σε βάρος του άδικη πράξη από τον αστυνομικό υπάλληλο, ενώ ως προς την Αστυνομία, δέχθηκε (προκειμένου να χορηγήσει το ίδιο υλικό) την πιθανότητα τέλεσης πειθαρχικού αδικήματος σε βάρος του προσφεύγοντα.

Σημειωτέον δε ότι από τα στοιχεία που προσκόμισε ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν προκύπτει εάν πριν διαβιβάσει το βιντεοληπτικό υλικό στην Αστυνομία, είχε ενημερώσει τον προσφεύγοντα κατ' αρ 11 παρ. 3 Ν. 2472/1997.

Εξάλλου, σημειώνεται ότι ήδη η Αρχή, με την υπ' αριθ. 104/2015 Απόφασή της που αφορά στις προϋποθέσεις νομιμότητας λειτουργίας καμερών στο εσωτερικό συρμών του μετρό της Αθήνας, είχε θέσει ως βασική προϋπόθεση για τη νομιμότητα εκείνης της επεξεργασίας την υποχρέωση της ΣΤΑ.ΣΥ., ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να ικανοποιεί το δικαίωμα πρόσβασης σύμφωνα με το αρ. 13 της Οδηγίας 1/2011.

Ως εκ τούτου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας όφειλε να είχε ικανοποιήσει το εν λόγω δικαίωμα πρόσβασης.

9. Βάσει των ανωτέρω, η «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» παραβίασε τις διατάξεις του άρ. 12 του ν. 2472/1997, αφού, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος, ως όφειλε, ενώ περαιτέρω δεν τον ενημέρωσε, ως όφειλε, εντός διαστήματος δεκαπέντε (15) ημερών για τους λόγους της απόρριψης του εν λόγω δικαιώματος (υπήρξε καθυστέρηση μεγαλύτερη του ενός μηνός, και αφού εν τω μεταξύ διαβιβάστηκε και σχετική εισαγγελική παραγγελία). Επίσης δεν κοινοποίησε στην Αρχή, ως όφειλε, τους λόγους απόρριψης.

10. Ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, και λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απάντησε στα έγγραφα που του έστειλε η Αρχή επί της εν λόγω προσφυγής, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στην εταιρεία «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» ως υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα,

1) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, στην εταιρεία «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) Ευρώ για την ως άνω παραβίαση του άρ. 12 του ν. 2472/1997.

2) Διατάσσει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, την εταιρεία «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή:

α) Να ικανοποιήσει αμελλητί το εν λόγω δικαίωμα πρόσβασης.

β) Να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να διασφαλίζεται ότι θα είναι θέση να ανταποκρίνεται, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σε κάθε άσκηση δικαιώματος πρόσβασης από υποκείμενα των δεδομένων, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρ. 13 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση της απόφασης

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Η γραμματέας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου